

VLADISLOVAS EIDRIGEVIČIUS

Vladislovas Eidrigėvičius gimė 1842 m. Upytės ir Nevėžninkų dvaro savininko M. Eidrigėvičiaus šeimoje. Jis vienintelis iš trijų brolių baigė aukštąją mokyklą — Varšuvos vyriausiosios mokyklos teisės fakultetą.

Pirmoji žmona buvo R. Paškevičiūtė, su kuria turėjo sūnų Česlovą, mirusį 1908 metais. Po pirmosios žmonos mirties vedė S. Vangorską. V. Eidrigėvičius mirė 1909 m. gruodžio mėn.

Į visuomeninę veiklą V. Eidrigėvičius įsijungė gana vėlai. 1890 m., būdamas 48 metų, jis buvo išrinktas Panevėžio dūmos nariu. 1895 m. 13 balsų už ir 7 prieš V. Eidrigėvičius buvo išrinktas Panevėžio miesto galva (burmistru). Į šį postą buvo perrenkamas iki pat mirties (su nedidele pertrauka 1905 metais). 14-ka metų užimdamas svarbiausias pareigas miesto savivaldybėje, jis vaidino svarbų vaidmenį Panevėžio gyvenime.

Miesto galvos pareigos XIX a. pab. — XX a. pr. buvo labai savotiškos. Pagal 1892 m. priimtus nuostatus, miesto galva buvo dviejų savivaldos įstaigų — miesto dūmos ir miesto valdybos — vadovas. Taip jo rankose koncentravosi įstatymų leidžiamoji ir vykdomoji valdžia. Be to, miesto galva buvo laikomas valstybės administracijos pareigūnu, todėl jam dažnai tekdavo laviruoti tarp šių skirtingų jėgų.

V. Eidrigevičiaus veiklos pradžia sutapo su poslinkiais miesto gyvenime. XIX a. pab. — XX a. pr. Panevėžiui išsiplėtus ir padaugėjus jame gyventojų, pagausėjo ir miesto lėšos. V. Eidrigevičius prisidėjo prie to, kad šios lėšos būtų nukreiptos svarbiausioms miesto reikmėms tenkinti. Imta intensyviai tvarkyti miestą: grįsti gatves, kloti šaligatvius, Ramygalos ir Bajorų gatvės pasipuošė alėjomis, pasodintas miesto sodas. XX a. pr. buvo sutvarkytas miesto apšvietimas, pradėtas tiesti telefono tinklas. XX a. pr. Panevėžio dūma ėmė daugiau rūpintis švietimo reikalais. Rūpintasi steigti naujas mokyklas, šelpti mokinius. Didelės pinigų sumos buvo skiriamos Vyrų gimnazijai bei besikuriančiai Moterų gimnazijai, pradinėms mokykloms.

Didelę įtaką miesto gyvenimui turėjo jame buvęs kariuomenės pulkas. Jam išvykus į dislokacijos vietą, Panevėžyje sumažėjo prekyba, miestas neteko dalies pajamų už pastatų nuomą. V. Eidrigevičiui ne kartą teko važinėti į Vilnių ir Peterburgą besirūpinant kariuomenės sugražinimu.

Vienas svarbiausių miesto galvos rūpesčių buvo bažnyčios Panevėžyje statyba. V. Eidrigevičius rūpinosi leidimo statybai gavimu, statybos komiteto sudarymu, aukų rinkimu, projektais ir sąmatomis. Jo pastangomis statyba prasidėjo 1908 metais. O dar 1895 m. prasidėjo ilgai trukęs ginčas dėl buvusio pijorų vienuolyno sklypo priklausomybės. Nors miesto Dūma ginčą ir pralaimėjo, bet jo eiga rodė ryžtą ginti miesto interesus.

V. Eidrigevičius daug prisidėjo prie miesto tvarkymo, švietimo būklės jame pagerinimo. Jis savo veikla siekė gyvenimą Panevėžyje padaryti patogesniu ir turtingesniu.